

BESZÁMOLÓ

a Szerzői Jogi Szakértő Testület 2010. évi működéséről

I. A Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezeti és működési rendje; a Testület megújítása

1. A Szerzői Jogi Szakértő Testületet (a továbbiakban: a Testület vagy SzJSzT) az 1999. szeptember 1.-ig hatályban volt régi szerzői jogi törvény (az 1969. évi III. törvény) hozta létre. Feladatait, szervezeti és működési rendjét az említett napon hatályba lépett új szerzői jogi törvény (az 1999. évi LXXVI. törvény; a továbbiakban: az Szjt.) részben újraszabályozta (ld. az Szjt. 101.-105. §-át). A 2009. február 1.-én hatályba lépett 2008 évi CXII. törvény is kisebb módosításokat vezetett be a Testület működését illetően.

2. Az Szjt. 101. §-ának (1) bekezdése szerint a Testület a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (SzTNH) mellett működik. A testület tagjait az igazságügyért felelős miniszter a kultúráért felelős miniszterrel egyetértésben ötéves időtartamra nevezi ki. A legfeljebb kétszáz fős Testületnek, illetve a Testület tizenöt tagú elnökségének és elnökének a kinevezésére vonatkozóan a Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: a Korm. r.) 2. és 3. §-a tartalmaz további rendelkezéseket.

3. E rendelkezésekkel összhangban, az igazságügy-miniszter 2005. május 11.-én részben új összetételű Testületet, illetve elnökséget nevezett ki, míg a Testület elnökeként megújította alulírott id. dr. Ficsor Mihály kinevezését. A kinevezés, az Szjt. 101. §-ának (1) bekezdése szerint öt évre szólt, így a Szakértő Testület mandátuma az addigi összetételben, 2010. május 11.-én lejárt. A szakmai szervezetek javaslatai alapján, az SzTNH (korábbi nevén Magyar Szabadalmi Hivatal - MSzH) elnökének kezdeményezésére 2010. május 11.-ei hatállyal az igazságügyért felelős miniszter részben új összetételű Testületet (összesen 152 főt), illetve elnökséget nevezett ki, míg a Testület elnökeként megújította a korábbi elnök kinevezését.

II. Elnökségi ülések

4. 2010 folyamán a Testület a fentiekben említett rendelkezéseknek megfelelően és személyi összetételben működött. Az elnökség, amelynek ülését a Korm. r. és az Ügyrend szerint évenként legalább egy alkalommal kell összehívni, három alkalommal tartott ülést (május 5.-én, szeptember 6.-án és december 3.-án). Ezeknek az elnökségi üléseknek a jegyzőkönyveit az 1. számú melléklet tartalmazza.

III. Megkeresések, illetve megbízások és az azok alapján született szakértői vélemények

5. Az Szjt. 101. §-ának (1) és (3) bekezdése, illetve a Korm. r. 1. §-a alapján, a Testület szerzői jogi jogvitás ügyekben felmerülő szakkérdésekben a bíróságok és más hatóságok megkeresésére, illetve - a felhasználói jog gyakorlásával kapcsolatos kérdésekben - peren kívüli megbízás alapján járt el.

6. 2010-ben 34 szakértői megkeresés érkezett az SzJSzT-hez, ami emelkedést mutat a 2009. évi ügyszámhoz (26) képest.

7. A szakértői véleményt kérő megkeresők és megbízók körét illetően megállapítható, hogy a legtöbb megkeresés továbbra is a bíróságoktól érkezik. A megkeresők szerinti ügymegoszlás arányai nagyjából megegyeznek a tavalyi beszámolóban jelzettekkel, bár feltűnő a magánszervezetektől (gazdasági társaságok, egyesületek, ügyvédi irodák) érkezett megbízások számának megugrása. A 2010-re áthúzódó, 2009-ben érkezett megkeresések és megbízások száma 5 volt (az ügyek részletes kimutatását a 2. számú *melléklet* tartalmazza).

<i>Megkeresők, megbízók</i>	<i>Ügyek száma</i>
Bíróságok	13
Rendőrhatalóságok, VPOP	7
Egyéb állami szervek	1
Magánszemélyek, magánszervezetek, ügyvédi irodák:	13
Megkeresések és megbízások összesen:	34

8. A 2010-ben érkezett megkeresések és megbízások a szerzői és kapcsolódó jogok igen széles spektrumát fogják át. Az egyéb kategóriában a konkrét műfaji besorolásba nem illeszthető és a komplex – egyszerre több szakterületet, műfajt átfogó – ügyeket tüntetjük fel.

<i>Szakterület</i>	<i>Ügyek száma</i>
Szoftver	4
Szakirodalmi művek, tanulmányok	3
adatbázis	3
Filmművészet	3
Televíziós művek	3
Grafika	2
Képzőművészet	2
Iparművészet	1
Előadó-művészet	1
Hangfelvételek	1
Egyéb	11
Összesen:	34

9. A megkeresések és megbízások teljes listáját az 2. számú melléklet tartalmazza.

IV. A Testület működése során felmerült kérdések

10. Az elnökség 2010-ben két alkalommal is foglalkozott a Testület hatáskörének esetleges módosításával, bővítésével, és e tárgyban vitaanyagok és előterjesztések is készültek. Megállapítást nyert, hogy az ügyszám csökkenésének főbb okai a következők:

- (i) a megkeresések indokolt „elterelése” olyankor, amikor elsősorban tények megállapítására van szükség (pl. jogsértő példányok, illetve a jogosultak azonosításáról van szó), és ezért célszerű, hogy az adott területen otthonos szakmai szervezet szakértője járjon el;
- (ii) a megkeresésekben szereplő, döntően törvényt magyarázatot igénylő szerzői jogi kérdéseket a Hivatal szerzői jogi osztálya egyszerűen megválaszolhatja;
- (iii) a gazdasági helyzet romlása: a lehetséges megkeresők egy része a költségekre tekintettel mellőzi a megkeresést.

11. Az elnökség rögzítette, hogy az ügyszám alakulása egymagában nem indokolja a Testületre vonatkozó szabályok módosítását. Van ugyan egy-két kérdés, amelyre tekintettel esetleges módosítás más okból felmerülhet (ilyen a Testületen belül működő Egyeztető Testület hatáskörének esetleges bővítése a bármely szerzői jogi vitás ügyben való mediációs eljárásra), de ezeknek felvetésével indokolt várni legalább 2011 második feléig.

12. 2010-ben egy magánszemélytől érkezett konkrét megkeresés kapcsán szükségessé vált az Egyeztető Testület hatáskörének értelmezése a Testület elnöksége részéről az Szjt. 105/A §-a szerinti eljárás tekintetében. A szóban forgó magánszemély kérte a jogosult kötelezését az alkalmazott műszaki védelmi eszköz által biztosított másolásvédelem feloldására, abból a célból, hogy az Szjt. 35. §-ának (4) bekezdésében említett szabad felhasználás lehetővé váljon.

Az előadottak szerint a magánszemély egy olyan könyv 10 oldalát szeretne volna kinyomtatni és az általa tartott egyetemi előadás keretében kiosztani a hallgatók között, amelyet az eKönyv Magyarország honlapjáról töltött le az ottani szerződési feltételek szerinti díj megfizetése ellenében, de a másolásvédelem nem tette lehetővé az ilyen célú felhasználást.

Az elnökség utalt arra, hogy az Szjt 35. §-a (4) bekezdésének az alkalmazása valóban szóba kerülhetett volna, még akkor is, ha értelmezésre szorult volna, hogy az említett felhasználási mód mennyiben felelt volna meg az ott leírt feltételeknek, s ez egy egyeztető testületi tanács feladata lehetett volna. Azonban megállapította az elnökség, hogy a megkeresést el kell utasítani, miután az Szjt. 95/A. §-ának (2) bekezdésében foglaltak kizárják azt, hogy egy ilyen esetben valamely szabad felhasználás kedvezményezettje a 105/A. §-ban foglaltak szerinti eljárás lefolytatását kellő alappal kérhesse. Az említett rendelkezés szerint ugyanis az eljárásra nem kerülhet sor, ha a művet szerződés alapján teszik úgy a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhassák meg; a megkereső által leírt esetben pedig erről volt szó. Ez a rendelkezés nem szól az ilyen szerződés tartalmáról, hanem csak arról, hogy szerződés alapján váljon a mű hozzáférhetővé ilyen módon. S ez így történt; a szerződés szerint a megjelölt díj ellenében vált letölthetővé a mű.

E mellett az elnökség azt is szükségesnek tartotta, hogy a Testület elnöke a megkeresőnek küldött válaszában utaljon az érintett mű nem digitális formában való hozzáférhetőségére is. Leszögezte továbbá az elnökség azt az elvet is, hogy az olyan esetekben, amikor magánszemélyek alappal kérik az az Egyeztető Testületnek az Szjt. 105/A. §-a szerinti eljárását – a konkrét körülmények mérlegelésével – díjkedvezményt lenne indokolt adni

V. A Testület legfontosabb véleményeinek gyűjteményét tartalmazó ötödik kötet megjelentetése

13. A korábbiakban a Testület eljáró tanácsai által elfogadott legfontosabb szakértői véleményeket tartalmazó három gyűjteményes kötet jelent meg. Ezek az 1970-77-es, az 1978-89-es, illetve az 1990-96-os időszakot ölelték fel. 2004-ben a Testület a KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft. kiadásában megjelentette a negyedik kötetet, amelyek az 1997-2003-es időszak legfontosabb szakértői véleményeit tartalmazzák. 2010-ben pedig – a CompLex Jogi és Üzleti Kiadó Kft. gondozásában – immár az ötödik kötet megjelentetésére került sor („A szerzői jog gyakorlati alkalmazása a digitális online környezetben” címmel) a 2004 és 2009 közötti időszak legfontosabb szakvéleményeivel.

VI. Jelentősebb, illetve egyébként külön említést érdemlő ügyek

14. Az SzJSzT-05/10. számú szakvéleménye az MTI adatbázisaival és azok felhasználásával kapcsolatban vizsgálta az adatbázisok *sui generis* védelmének a feltételeit:

- milyen esetekben állapítható meg az Szjt. 84/A. § (1) bekezdése szerinti jelentős részre vonatkozó jogsértés?
- lehet-e szó az adatbázis egészét érintő jogsértés megvalósulásáról olyan adatbázisok esetében, ahol a tartalom folyamatos megújulása és bővülése az egész működés értelme, lényege?
- megvalósítják-e a jogosulatlan felhasználásnak az Szjt. 84/A. § (3) bekezdésében említette esetét azoknak a honlapoknak a működtetői, amelyek hozzájárulás nélkül, rendszeresen, a felhagyásra vonatkozó felszólítás ellenére vesznek át hír és képanyagokat – különböző mennyiségben – az MTI szerződéses partnereitől, és teszik azokat hozzáférhetővé saját honlapjukon?
- hogyan kell értelmezni az „ismételten” és a „rendszeresen” fogalmat, ami már jogsértésként értékelendő, továbbá jogos érdeksérelemnek, illetőleg károkozásnak minősül-e az a körülmény, hogy a „felhasználók” ellenérték nélkül jutnak olyan szolgáltatáshoz, vagy annak egyes elemeihez, amelyeket az MTI szerződéses partnerei fizetés ellenében kapnak meg; tekinthető-e ez a magatartás az adatbázis-előállító jogos érdekei indokolatlan károsításának?
- hogyan kell értékelni azt a körülményt, hogy a hozzájárulás nélküli felhasználók feltüntetik-e a valós forrást, avagy sem?
- mennyiben alkalmazhatók vagy nem alkalmazhatók a kivételekre vonatkozó általános szabályok az adatbázis-védelemre vonatkozó speciális kivételek mellett?

15. Az SzJSzT-13/10. számú szakvéleményről indokolt részletesebben szólni, miután az eljáró tanács felvetette az Szjt. módosításának az ötletét is.

Az ügyben a Művészeti Szakszervezetek Szövetsége - Előadóművészi Jogvédő Iroda (a továbbiakban: EJI) és a Magyar Hanglemezkiadók Szövetsége (a továbbiakban: MAHASZ) kért véleményt – többek között – arról, hogy (i) a műsorhordozó jeleket – az Szjt. 26.§ (2) bekezdése vonatkozásában – nyilvános vételre szánja-e az a televízió szervezet, amely a vételhez szükséges eszközöket sem közvetlenül, sem közvetve nem kínálja fel a nyilvánosság számára, és az adást kizárólag kábeles, mikrohullámú, műholdas, IPTV vagy más hasonló szolgáltatást nyújtó vállalkozás közbeiktatásával teszi foghatóvá; (ii) ilyenkor hol valósul meg a felhasználási cselekmény; és (iii) következésképpen a szóban forgó cselekmény tekintetében az EJI és a MAHASZ érvényesíthet-e jogdíjigényt.

Az eljáró tanács az Szjt. 26.§-ának (2) bekezdése tekintetében rámutatott arra, hogy annak első mondata a felhasználás definícióját adja meg, a második mondata meghatározza a nyilvánosság körében foghatóság fogalmát e definíció szempontjából, a harmadik (és a vizsgált esetekben nem releváns negyedik) mondata pedig egyes, e körbe eső felhasználások tekintetében a felhasználás helyére vonatkozó speciális szabályt határoz meg.

A bekezdés első két mondata egyértelművé teszi, hogy a műholdas sugárzás, mint felhasználási cselekmény körébe csak azok a cselekmények esnek, amelyek esetében a műsort hordozó jelek közvetlenül vehetők a nyilvánosság által. Ezért az eljáró tanács megállapította, hogy a kódolt jeleket műhold útján átvivő televízió-szervezet önmagában álló cselekménye nem tekinthető olyannak, mint amely a nyilvánosság általi közvetlen vételt lehetőségét megvalósítaná, és hogy így az Szjt.26. §-ának (2) bekezdés szerinti műholdas sugárzásnak minősülne.

Az eljáró tanácsnak a véleményben kifejtett álláspontja szerint azonban mindez nem zárja ki azt, hogy a megkeresésben leírt folyamat – azzal együtt, hogy műholdas kódolt jeleket Magyarország területén kábeles, mikrohullámú, műholdas, IPTV vagy más hasonló szolgáltatást nyújtó vállalkozás közbeiktatásával teszik foghatóvá – az Szjt. más rendelkezései alapján felhasználásnak legyen tekinthető. A cselekménysor az Szjt. 26. §-a (2) és (3) bekezdése együttes figyelembe vételével műholdas elemet is tartalmazó, kódolt sugárzásnak minősülhet olyan módon, hogy a nyilvánosság körében való közvetlen vétel lehetősége a nyilvánossághoz közvetítést ténylegesen elvégző szervezet bekapcsolásával teljesül be.

Ilyen esetekben együttesen kell alkalmazni a műholdas sugárzásra vonatkozó rendelkezéseket és az Szjt. 26. §-a (3) bekezdésének a kódolt sugárzásra vonatkozó rendelkezését. Az utóbbi szerint „[s]ugárzásnak minősül a kódolt sugárzás is, amely a nyilvánosság körében csak azt követően fogható közvetlenül, hogy a műsort hordozó jeleket – az eredeti rádió- vagy televízió-szervezettel kötött megállapodás alapján, a tőle vagy a hozzájárulásával mástól beszerzett eszközzel (kódoldóval) – a nyilvánossághoz közvetítő szervezet arra alkalmassá teszi.”

Így a hatályos Szjt. szerint a megkeresésben leírt cselekménysor sugárzásnak, s ezért a műsort ilyen módon műhold útján közvetítő eredeti rádió- vagy televízió-szervezet felhasználási cselekményének minősül. Amennyiben a műsorhordozó jeleket külföldről jutatják fel a műholdra, az Szjt. 26. §-ának (2) és (3) bekezdésének jelenlegi szövege szerint külföldön valósul meg a cselekmény. Ezért az Szjt. 77. § (1) bekezdésében meghatározott szomszédos jogi jogdíjakat csak abban az esetben követelheti az EJI és a MAHASZ, amennyiben azoknak

az egységes felhasználási folyamat fejében az eredeti sugárzást végző szervezet által történő megfizetését nem igazolják.

Az eljáró tanács azonban felhívta a figyelmet arra, hogy mindez csak az Szjt. hatályos rendelkezései alapján van így. A Műhold és Kábel Irányelv rendelkezései más szabályozást is lehetővé tennének, amelynek eredményeként a felhasználási cselekmény helyére és a magyar közös jogkezelő szervezetek jogdíjigényére vonatkozóan más következtetésekre lehetne jutni.

Az Irányelv 1. Cikke (2) bekezdésének a c) pontja ugyanis *a kódoló eszközöknek a műsorsugárzó vagy megbízottja általi hozzáférhetővé tételéről* szól: „A kódolt műsorhordozó jelek esetén a műholdas nyilvánossághoz közvetítés akkor valósul meg, ha a kód feloldásához szükséges eszközt a műsorsugárzó szervezet vagy annak hozzájárulásával más bocsátotta a nyilvánosság rendelkezésére.” Az Szjt. 26. §-ának (3) bekezdése szerint pedig nem erről van szó – nem a kódoló eszközöknek a nyilvánosság számára való hozzáférhetővé tételéről – hanem arról, hogy *magá a közvetítésben közreműködő szervezet végzi el a kódolást és teszi a műsorhordozó jeleket a nyilvánosság számára foghatóvá.* Ez az utóbbi eset nem látszik megfelelni a sugárzás fogalmának kódolt műsorhordozó jelek műholdas közvetítése esetén.

Az eljáró tanács ezzel kapcsolatban idézte az Európai Bíróság *Lagardère* döntésének (C-192/04) a 32. és 33. pontját is, amelyek a következőképpen szólnak:

„Jelen esetben az alapeljárás felei egyetértenek abban, hogy a kérdéses műholdról érkező jelek kódoltak, és csak a szakembereknek fenntartott berendezés segítségével vehetők. E jeleket a nagy nyilvánosságnak szánt berendezésekkel nem lehet venni.

...Ebben az esetben az egyéni vétel a nyilvános frekvenciasávokon történő közvetítés körülményeivel nem összehasonlítható körülmények között történik. Következésképpen az említett műhold az alapeljárás tárgyát képező műsorsugárzás keretében nem a 93/83 irányelv 1. cikkének (1) bekezdése értelmében vett műholdként működik.”

A tanács hangsúlyozta, hogy a döntésből idézett ez a rész az Irányelvnek az Európai Bíróság általi olyan értelmezésére utal, amely szerint csak *a kódoló eszközök* közvetítő útján való hozzáférhetővé tétele esetén beszélhetünk kódolt sugárzásról, a közvetítést végző szervezet (például egy kábelszervezet) általi kódolás esetén nem.

Erre figyelemmel, az eljáró tanács megfontolásra ajánlotta az Szjt. 26.§-a (3) bekezdésnek az Irányelv 1. cikke (2) bekezdése c) pontjával való összhangba hozását. A rendelkezés új szövegéből az következhetne, hogy nem minősülne sugárzásnak a megkeresésben leírt cselekménysor, hanem olyan nyilvánossághoz közvetítésnek, amelyet a közvetítésben közreműködő szervezet valósít meg. Ebben az esetben, miután így Magyarországon valószínűsítenék meg a szerzői jog szempontjából releváns cselekményt, a magyar közös jogkezelők érvényesíthetnék a díjigényt.

16. Az SzJSzT-18/10. számú véleményben a mű integritásához való jog és az átdolgozási jog érvényesülésének a feltételeit vizsgálta nagy alapossggal az eljáró tanács egy népszerű dal két különböző hangszerelésben és stílusban történt előadása hangfelvételen való rögzítése tekintetében.

A tanács, miután arra kellett válaszolnia, történt-e az adott esetben szerzői jogi jogsértés, figyelembe vette az Szjt. összes releváns rendelkezését:

- 13.§ alapján a szerző személyhez fűződő jogát sérti művének mindenfajta eltorzítása, megcsonkítása, vagy más olyan megváltoztatása vagy megcsorbítása, amely a szerző becsületére vagy hírnevére sérelmes;
- a 18.§ szerint a szerző kizárólagos (vagyon) joga, hogy a művét többszörözze, és hogy erre másnak engedélyt adjon;
- 19.§ értelmében a zeneszerzők és a szövegírók a már nyilvánosságra hozott nem színpadi zeneműveknek és zeneszövegeknek hangfelvételen való újabb többszörözésére és példányonkénti terjesztésére vonatkozó jogukat csak közös jogkezelő szervezetük útján érvényesíthetik. Az átdolgozási jogra és e jog gyakorlására ez a rendelkezés nem alkalmazható;
- 29.§ alapján a szerző kizárólagos joga, hogy a művét átdolgozza, illetve hogy erre másnak engedélyt adjon.

A tanács rámutatott arra, hogy átdolgozásról akkor beszélhetünk, ha a mű megváltoztatása egyéni-eredeti alkotó módon történik, és így az eredeti műre épülve új mű születik. Mű integritásának sérelme pedig csak akkor valósul meg, ha a változtatások a szerző becsületére vagy hírnevére sérelmesek. Egy mű bármilyen megváltoztatása így nem szükségképpen jár akár az átdolgozási jog, akár a mű integritásának a sérelmével.

A tanács megállapította, hogy az ügyben érintett esetben a változtatások csupán a tempó kis mértékű módosulásában, a nyolc ütemből álló instrumentális bevezető eltérő dallamában, kisebb hangszerelési változtatásokban, a szöveg egyik sorának értelmet nem érintő megváltoztatásában, a versszakok harmóniamenetére készült instrumentális szólórész a struktúra megváltoztatása nélkül lerövidítésében, a nyolc ütemből álló instrumentális lezárás elhagyásában és helyette a refrén ismétlésében (és elhalkulásában) álltak. Ezek nem érték el az átdolgozás szintjét és nem sértették a mű integritását sem. A mű többszörözése valósult meg és az arra vonatkozó engedélyt az Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület részére történő jogdíjfizetéssel megszerezték.

17. Az SzJSzT-22/10. számú ügyben a műcímek védelmének a kérdésével és terjedelmével foglalkozott az eljáró tanács Weöres Sándor „Csiribiri” című versének a címével kapcsolatban.

A tanács utalt arra, hogy bár a szerzői művek címét – versenytársak közötti viszonyban, és az irányadó jogi szabályozásban meghatározott feltételek fennállása esetén – a versenyjog is védi, e védelem a csupán a szerzői jogi vonatkozásokkal foglalkozó szakértői vélemény tárgyán kívül esik. A szerzői jog tekintetében pedig rámutatott arra, hogy az Szjt. nem bármely műcímet, hanem csupán a szerzői jogi védelemre érdemes műcímet részesíti védelemben. A védelemre érdemességet a „sajátos” jelző fejezi ki, amely leképezi a címre az egész mű védelme feltételét jelentő egyéni-eredeti jelleget. Mivel a cím rendszerint tömör, ezért sajátos jellegének megítélése még nehezebb, mint a szerzői mű egyéni-eredeti jellegének megállapítása. A címvédelem összhangban áll azzal, hogy a szerzői vagyon jogok nemcsak a mű egészének, hanem a mű azonosítható részének felhasználására is kiterjednek. A sajátos/jellegzetes cím pedig a mű azonosítható részének számít.

Az eljáró tanács nagy alapossággal áttekintette mind a címvédelemre vonatkozó bírósági és

testületi gyakorlatot valamint a „csiribiri” szó összes etimológiai vonatkozásait, s megállapította, hogy a „csiribiri” ikerszó sem a nyelvtörténet szerinti más eredeti jelentéseivel használva, sem pedig a szintén közismert, varázslásra utaló tartalommal nem tekinthető olyan sajátos címnek, amely szerzői jogi címvédelemre érdemes. A hétköznapi nyelvben is használt, ismert szavak, kifejezések – még akkor, ha ritkábban használják őket, és netán kissé, de nem a lényegét érintően megváltoztatott formában válnak műcímme (csiribi/csiribá/csiribú – a varázslás közismert szavai) nem alkalmasak a külön, a műtől függetlenül fennálló szerzői jogi címvédelemre.

18. A SzJSzT-25/10. számú ügyben más összefüggésben merült fel a művek címével kapcsolatos szerzői jogi védelem témája. A megkeresésben foglalt kérdés az volt, hogy a műfaji meghatározás szorosan hozzátartozik-e a mű címéhez, kiterjed-e rá a szerzői jogi védelem, és hogy a szerzői jogok jogosultjának a hozzájárulása nélkül módosíthatja-e a felhasználó a műfaji meghatározást.

A szóban forgó zenés színpadi mű műfaját a szerzők „zenés játék”-ként jelölték meg, a színház azonban – a nélkül, hogy erre külön engedélyt kért volna – a „retroperett” alcímmel jelölte meg a mű műfaját.

Az eljáró tanács megállapította, hogy „zenés játék”, „musical” vagy „retroperett” kifejezések nem tartoznak a „Szerdán tavasz lesz” mű címéhez. Ezekre vonatkozóan a szerzőknek nincsenek személyhez fűződő (pl. címvédelem, a mű egységére vonatkozó védelem) vagy vagyoni (például átdolgozási) szerzői jogai. Szerzői jogi értelemben nem dolgozták át, nem változtatták meg az eredeti művet. Az előadásra jogosított színház a szerzői jogi jogosultak illetve képviselőjük hozzájárulása nélkül is használhatja a „retroperett” műfaji megjelölést az előadás kapcsán, még ha az egyik szerző egy 27 évvel ezelőtti előadás idején adott nyilatkozatában „zenés játéknak”, „musicalnek” is nevezte a művet. Ez nem jelenti az eredeti mű a szerzők becsületére vagy hírnevére sérelmes felhasználását sem.

19. Az SzJSzT-26/10. számú ügyben arról kellett véleményt adnia az eljáró tanácsnak, hogy megfelelnek-e a szerzői jogi védelem követelményeinek egy adott konkrét televíziós beszélgető műsorban az egyik résztvevő által történt megszólalások, és hogy ezért a műsorról készült felvétel másodlagos felhasználása esetén szükség van-e a hozzájárulására.

Az eljáró tanács megállapította, hogy az említett résztvevő részben a műsorvezetői kérdésekre válaszolt, részben a többi résztvevővel folytatott beszélgetés során szólalt meg. A megszólalások az előbeszéd sajátosságait hordozták; esetenként bizonyos korábbi tapasztalatokból adódó következtetésekről volt szó, de az elhangzottak nem tükröztek semmilyen, az egyszerű előbeszédén túlmutató tevékenységet. A műsor természetéből adódott az is, hogy nem lehetett szó egyéni, eredeti jellegű interjúról, a gondolatok alkotó jellegű, esetenként akár monológyszerű válaszokban megvalósuló megformáltságáról. Miután a megszólalások összességében nem alkottak olyan zárt, rendszerezett, szerkesztett gondolatszövedéket, amely az alkotás, az egyéni-eredeti módon megformált tartalom (például a felperes által említett filozófiai tanulmány) szintjét elérték volna, az eljáró tanács azon az állásponton volt, hogy nem áll fenn szerzői jogi védelem.

20. Az eljáró tanácsok alapos és részletes véleményt adtak az SzJSzT-08/10. számú ügyben a televíziós műsorformátumok szerzői jogi védelméről egy ügyvédi iroda megkeresésére; az SzJSzT-9/10. ügyben a filmelőállítói jogokra fennálló jogok átruházásáról az APEH

megkeresésére, illetőleg az *SzJSzT-10/10.* számú ügyben a bankjegyek átdolgozásának és a pénzkibocsátás során való felhasználásának a szerzői jogi vonatkozásairól a Magyar Nemzeti Bank megkeresésére. Ezekben az ügyekben a megkeresők a feltett kérdések és a szakértői véleményben adott válaszok bizalmas kezelését kérték.

Budapest, 2011. április 12.

id. Dr. Ficsor Mihály
a Testület elnöke

Mellékletek: 1) A 2010-ben tartott elnökségi ülések jegyzőkönyvei
2) A megkeresések és megbízások listája

* * *

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet 5. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján a Beszámolóval egyetértek.

Budapest, 2011. április „ „,

Dr. Bendzsel Miklós
a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának
elnöke